Blinde Maarten

Reinoudina de Goeje

bron
Reinoudina de Goeje, *Blinde Maarten*. G. Theod. Bom, Amsterdam ca. 1864

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/goej001blin01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

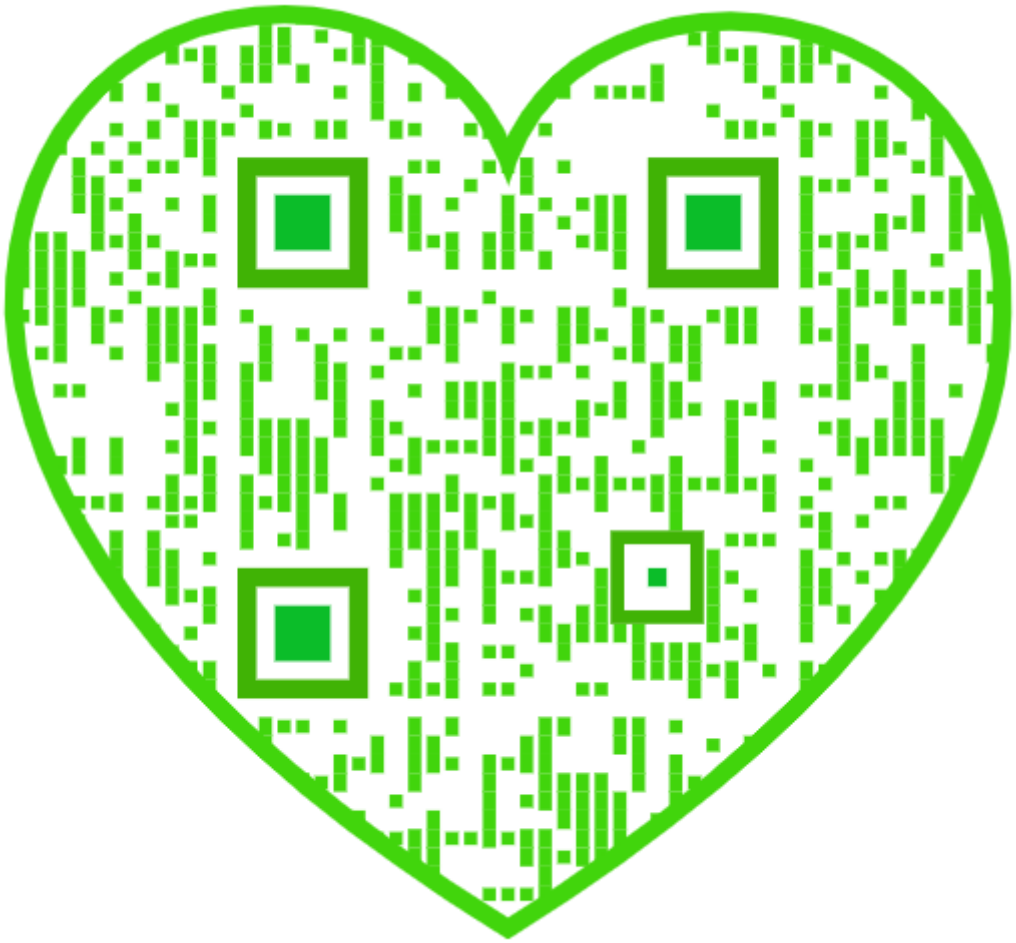

Blinde Maarten.

Willem en Anna van Dalen hadden vacantie op school, en daar zij altijd goed hun best hadden gedaan, mochten zij buiten, bij hunne tante, gaan logeeren.

Dat was een genot, waar ze zich altijd lang te voren over verheugden, en meestal was het toch nog veel prettiger dan zij zich hadden voorgesteld; want hoe ouder zij werden, des te meer konden zij genieten.

Toen ze nog zoo heel klein waren, moesten zij altijd in den tuin blijven; nu zij echter ouder werden, mochten zij in de bosschen, achter het huis, naar hartelust loopen en draven en spelen.

Het was een heerlijk leventje: als de zon niet scheen, behoefde Anna geen hoed op te zetten, - iets dat zij bijzonder prettig vond - en verder vond tante er geen bezwaar in, dat de kielen en schorten pikzwart werden.

'Daar is de wasch goed voor,' zeide tante en had pret als de kinderen met frissche kleuren van de wandeling thuis kwamen, al was het ook noodig om telkens een poetspartij te houden; want nu eens waren er aardbeien gezocht, dan eens was er door dik en dun gehold, om een eekhorentje te vervolgen. Soms werden er vreemde planten ontdekt en meêgenomen, op een anderen dag werden er eikels, denappels of beukenootjes gezocht, of kwamen de kinderen met een hagedis, een sprinkhaan of een ander beestje, dat ze niet kenden, bij tante aan. En altijd werden de schorten of zakdoeken gebruikt als de natuurlijke bewaarplaats van die schatten. Geen wonder dus dat die er niet heel zindelijk uitzagen, als Willem en Anna uit het bosch terugkeerden. Eens, op een morgen, dat zij weêr in het bosch speelden, - dezen keer met bal en hoepel - zagen

t.o. 1

zij in de verte een man aankomen met een hond. Hij had een vuurrooden mantel om, en zag er eerst in de verte zoo vreemd uit, dat Anna een beetje bang werd en haar broertje voorstelde om hard naar huis te loopen.

'Waarom?' vroeg Willem verwonderd; want hij zag dadelijk, wat Anna niet had gezien, namelijk: dat de vreemdeling blind was, en, in plaats van angst, gevoelde hij niets dan medelijden voor den ouden man.

Hij bedacht hoe ongelukkig het is om niets te kunnen zien van die mooie boomen en bloemen en van alles waar zij zoo van genoten, en hij bleef dus staan, hopende dat de oude man een praatje met hen zou maken.

Dit gebeurde ook. Door het blaffen van het hondje bespeurde de grijsaard, dat er menschen in zijne nabijheid waren en nu vroeg hij: 'Wie gij moogt zijn, wees zoo goed en wijs mij den kortsten weg naar het dorp.'

'Gaarne,' antwoordde Willem, 'maar het is nog vrij ver.'

'En ik ben al zoo moe,' klaagde de oude man, en vertelde dat hij verdwaald was en dat hij al den geheelen morgen had gezocht om den rechten weg terug te vinden.

De kinderen dachten dat hij dan wel honger zou hebben.

'Ja, en mijn arm hondje ook,' zeide de oude man.

Willem en Anna wisten eerst niet wat zij zouden antwoorden. Zij wilden zoo gaarne helpen, maar ze begrepen niet heel goed hoe ze dit konden doen. Spoedig evenwel bedachten zij dat er in het bosch een aardig zomerhuisje was, niet heel ver van de plaats, waar zij nu waren, en toen zij den ouden man den weg daarheen hadden gewezen en hem hadden gevraagd of hij hier een poosje wilde uitrusten, liepen zij, zoo hard als ze loopen konden, naar huis om te vragen of ze niet wat eten konden krijgen.

'Wel, kinderen, wat een haast,' zeide tante, toen ze daar zoo hard kwamen aangeloopen, 'Is er weêr een vreemd dier gevangen?'

'Neen, een man, een oude man,' begon Anna, 'met een rooden mantel om.'

'Maar, kind! heb je een ouden man gevangen?'

'Neen, niet gevangen, Tante,' riep Anna lachende, 'maar hij is er, en hij is zoo moê en zoo oud.'

'En blind,' voegde Willem er bij.

'En hij heeft zoo'n honger,' zeide Anna weêr.

'En de hond ook; dus tante heeft u niet wat eten?' vroeg Willem.

Tante begreep eerst niet recht wat de kinderen zeiden, doch toen zij het wist, was zij dadelijk bereid iets voor den vermoeiden blinde gereed te maken. Ze had soep, die spoedig wat gewarmd werd, en brood voor het hondje.

Hoe prettig vonden de kinderen het om dit aan den ouden man te mogen brengen! En wat een genot om er naar te kijken, toen het hem zoo lekker smaakte en hij er zoo blijkbaar door werd verkwikt.

Anna dacht dat de oude man toch wel een beetje kon zien, omdat hij zoo netjes at, en ze vroeg hem, of hij heelemaal blind was.

t.o. 2

Reinoudina de Goeje, *Blinde Maarten*

‘Ja, ik ben geheel blind,’ zeide de oude man, ‘maar ik heb geleerd mij zoo goed mogelijk te helpen zonder mijne oogen.’

Met de grootste verbazing keek Anna naar den vreemde, toen hij dit zeide en net alsof hij haar kon zien, vroeg hij: ‘Ik denk dat ge wel eens zoudt willen weten hoe ik heet, en waarom ik zoo ver van huis ben gegaan, niet waar?’

‘Ik zou ook wel willen weten hoe de hond heet,’ zeide Anna, ‘want Willem heeft brood voor hem meêgebracht.’

‘De hond heet Cora,’ vertelde de oude, en hij liet zijn hond allerlei kunstjes vertoonen om de kinderen pleizier te doen. Het was een aardig dier, dat alles begreep wat zijn meester hem zeide. Hij ging opzitten, gaf pootjes, exerceerde, bleef dood liggen en bracht den hoed weerom, dien de oude man een heel eind wegwierp.

‘Als ik iets verlies, brengt Cora het mij altijd terug,’ zeide de blinde en vertelde, dat Cora eigenlijk de hond was van zijn zoon, en dat deze hem al die kunstjes had geleerd.

Het was net alsof het dier precies alles kon verstaan wat de oude man zeide, zoo verstandig keek hij hem aan, en toen deze over zijn zoon sprak, liet Cora een tevreden gegrom hooren.

De grijsaard streelde het dier den kop en zeide: ‘Ja, wij weten het wel, niet waar, Cora! dat August vandaag thuiskomt?’

Het hondje blafte even.

‘Hij doet toch geen kwaad?’ vroeg Anna, die niet veel van blaffende honden hield.

‘O, neen! het is maar uit blijdschap,’ antwoordde de oude. ‘Hij is blij dat zijn jonge baas thuiskomt.’

En nu vertelde hij dat zijn zoon als soldaat had moeten uittrekken, en dat hij al langer dan een jaar was weggeweest, maar nu met verlof thuis zou komen.

De vader verheugde er zich erg over; want August was zijn eenige zoon, en nu die zoon weg was, had hij geen ander gezelschap dan het hondje.

‘Wat een vervelend leven om altijd alleen te zijn,’ merkte Willem aan.

‘Het is ongezellig,’ veranderde de oude, ‘maar vervelend kan ik het niet noemen. Ik heb veel te doen en veel om aan te denken.’

‘Te doen?’ vroegen de kinderen bijna tegelijk. Ze begrepen niet wat iemand, die niet zien kon, te doen had.

‘Ja zeker, te doen! Dacht gij dat ik niets deed?’ vroeg de grijsaard.

‘Maar als men niet kan zien...’ begon Willem.

‘Kan men wel voelen,’ liet de oude er op volgen, en vertelde, dat zijn vingers hem voor oogen dienden. Hij had geleerd fijn te voelen en zoo kon hij manden vlechten, net zoo goed alsof hij zien kon.

‘Tante! tante! begrijp eens hoe knap,’ zeiden de kinderen tegen hunne tante, die nu ook eens kwam kijken naar den ouden man, en vertelden haar wat ze pas hadden gehoord.

‘Ja, dat is heel knap,’ stemde de tante toe, ‘maar,’ zei ze, ‘ik heb gehoord dat er op

*1-*2

een dorp, hier in de buurt, een man woont, dien men blinde Maarten noemt, en die zulke keurige fijne matten maakt, dat alle menschen ze even graag willen koopen.'

De oude man nam zijn hoed af en vertelde dat hij blinde Maarten was.

'Wel, dan doet het mij dubbel veel genoegen u eens hier te zien,' sprak de tante, 'want ik heb veel over uw werk hooren spreken, en ik zou heel graag wat mooie matten willen hebben. Hebt gij er soms eenige voorhanden?'

'Neen! Maar ik kan ze toch heel spoedig bezorgen,' antwoordde Maarten, 'want mijn zoon heeft veertien dagen verlof en kan mij dus wat helpen.'

Hij dacht dat zijn zoon slechts voor veertien dagen thuis zou komen, en dat hij dan weêr vertrekken moest, en daarom was hij August tegemoet geloopen, om zoolang mogelijk met hem samen te kunnen zijn. De hond wees hem altijd den goeden weg, maar nu hij verder van huis was gegaan dan gewoonlijk, had het hondje er niets van begrepen en waren man en hond verdwaald.

Toen blinde Maarten dat alles verteld had aan de tante van Willem en Anna, stond hij op om heen te gaan, nadat hij bedankt had voor de vriendelijke ontvangst.

Hij was geheel uitgerust en zeide: 'Het is hier zoo'n prettig plekje en ik werd er zoo verkwikt, dat het mij wezenlijk spijt dat ik moet vertrekken.'

'Wel, blijf nog een uurtje,' stelde de tante voor; maar de oude berekende, dat het nu niet lang meer kon duren voordat zijn zoon dan weg langs kwam en wilde dus liever heengaan.

Hij nam afscheid van de tante en wilde nog even over de bestelde matjes spreken, toen hij op eens uitriep: 'Hoe vreemd! Wat is dat?'

Het was ook heel vreemd. Cora, de getrouwe Cora, die zich nooit ver van zijn blinden meester verwijderde, liep nu op eens hard en luid blaffende weg.

'Cora,' riep de oude man; maar Cora kwam niet terug op de stem zijns meesters. Hij snelde het bosch door, en holde voort, totdat hij bij zijn jongen meester was. Hij wist dat deze er aankwam. Op dat punt zijn de honden veel knapper dan de menschen.

'Waar is de oude baas, Cora?' vroeg de soldaat, toen hij het hondje, dat zoo vroolijk tegen hem opsprong, had gestreeld, en Cora sloeg den weg naar het bosch in. De soldaat volgde hem, en nu duurde het niet lang of Willem en Anna kwamen hem tegen. Zij waren eens gaan kijken, waar Cora zoo hard heen holde en begrepen nu wel dat de soldaat, dien ze in de verte zagen aankomen, de zoon van blinden Maarten moest zijn.

Ze liepen dus naar hem toe en waren spoedig goede vrienden met hem.

'Uw vader zit onder den druivenboom, bij ons,' vertelden zij; maar toen de vader de stem van zijn zoon in de verte hoorde, liep hij hem een paar passen tegemoet.

Dat was een gelukkig oogenblik. De jonge man geleidde den grijsaard spoedig weêr naar zijn zitplaatsje en knielde toen voor hem neder, terwijl de oude de handen zegenend over zijn hoofd hield.

'Mijn jongen,' zeide hij, 'wat ben ik nu gelukkig. En moogt ge nu veertien dagen thuisblijven? Wat ga ik een heerlijken gezelligen tijd tegemoet.'

t.o. 5

‘Geen veertien dagen, vader,’ sprak de zoon, ‘maar mijn geheele leven blijf ik verder bij u; want ik behoef nooit weêr weg te gaan.’

‘O, tante! hoe prettig. Wat ben ik daar blij om,’ riep op eens Anna uit en ze danste van blijdschap; want al kende ze den ouden Maarten nog maar sedert een paar uren, zij en Willem hielden al van hem als van een oude kennis.

‘Ja, ik ben er ook recht blij om,’ zeide tante, ‘en, mij dunkt, wij moesten onze blijdschap eens toonen door een feestje te geven, hier in het bosch.’

Dat was een verrukkelijk plannetje.

Blinde Maarten was eerst bang dat hij misbruik zou maken van de vriendelijkheid der tante; maar toen deze zeide dat ze er volstrekt geen drukte van had, vond hij het heerlijk om nog wat in het bosch te blijven.

Zijn zoon, die al heel ver geloopen had, en dus moê en hongerig was, wilde natuurlijk heel graag blijven eten, en Willem en Anna zeiden, dat er nog nooit prettiger plan was bedacht en dansten naast tante voort, toen deze naar huis ging om eenige orders te geven.

De tuinman moest de groote vlag uitspannen tusschen de boomen, en de lekkerste vruchten geven, die er in de bakken waren te vinden.

De keukenmeid kreeg bevel om een heel lekker poddinkje te maken en Anna en Willem hielpen tante eerst om wat bloemen en bladen te plukken, om de tafel te versieren, en toen om in de provisie-kamer wat lekkernijtjes op schoteltjes te doen, waarbij ze natuurlijk eens moesten proeven van de gemberstroop en de chocolaadjes.

En zoo kwam er langzamerhand een keurig diner in orde.

Er was ook muziek aan tafel, want de vogeltjes waren blij dat het zomer was en zongen al hun best.

Anna en Willem hadden nog nooit in het bosch gegeten en vonden het natuurlijk verrukkelijk. Dat was op hunne gezichten te lezen, vooral op dat van Anna, die tante van tijd tot tijd eens toeknikte, als om te zeggen dat zij zoo genoot.

‘Hoe gelukkig dat u verdwaalde,’ zeide zij tegen blinde Maarten.

‘Ja,’ antwoordde de grijsaard lachende, ‘maar ook hoe gelukkig dat ik hier zoo vriendelijk werd ontvangen.’ En hij ging staan met zijn wijnglas in de hand en bedankte de tante voor hare gulle gastvrijheid.

‘Ik zal het nooit vergeten,’ zeide hij, ‘wat een prettig feest u ons heeft bezorgd.’

‘Wel,’ sprak tante, ‘ik weet raad. Als het u goed is bevallen, moet gij alle jaren, als Anna en Willem bij mij logeeren, hier weêr een dag in het bosch komen doorbrengen.’

De soldaat vroeg: of hij dan ook meê mocht komen, en toen tante geantwoord had: ‘wel natuurlijk,’ beloofde hij Willem, dat hij dan een aardig klein kanonnetje voor hem zou meêbrengen.

‘En dan vlecht ik voor Anna een mat voor de poppenkamer,’ beloofde de blinde. ‘Ge hebt toch wel een poppenkamer?’ vroeg hij.

‘Een heele mooie,’ verzekerde Anna.

t.o. 6

Reinoudina de Goeje, *Blinde Maarten*

‘Nu, dan zal ik ook een heele mooie mat maken,’ zeide Maarten. ‘Ik begin er nog van avond aan en voor dat gij weggaat, is zij klaar.’

Er werd nu afgesproken, dat tante zelve met de kinderen zoude komen om het present te halen en dit gebeurde ook.

Eens op een dag, toen zij uit rijden waren, hielden zij stil voor de deur van blinde Maarten, en daar gaf de oude hun een matje zoo keurig en fijn, dat het een sieraad was voor de poppenkamer.

Dat Anna er netjes op was, begrijpt ieder wel; want het matje was voor haar een herinnering aan heel prettige dagen en aan den ouden blinden Maarten, aan wien ze altijd met genoegen dacht. En al hadden hare vriendinnetjes hem nooit gezien, toch bewonderden zij den man, over wien Anna altijd zooveel wist te vertellen en die zoo ijverig en zoo opgeruimd was, al kon hij niet zien.